

رام - ۳۱ اردیبهشت

شروین وکیلی

رام (روزشمار ایرانی معنادار) کوششی است برای بازسازی تقویم روزشماری معنادار برای ایرانیان، به شکلی که مناسبتها و سالگردهای منسوب به روزها عینیتی علمی داشته باشد و زمان روزمره و معنازوده‌ی امروزی که روزهایمان را پوچ و پوک ساخته را به توالی‌ای معنادار از سالگردِ رخدادهای معنادار تبدیل کند.

سه گوشزد در درباره‌ی طرح رام:

(۱) تمام تاریخ‌هایی که شناسه‌ی میلادی (م.) یا پیشامیلادی (پ.م) ندارند به هجری خورشیدی محاسبه شده‌اند.
(۲) محتوای روزشمار رام نهایی نیست و تا پایان سال ۱۳۹۶ تکمیل می‌شود. هنگام نقل آن به طرح ارجاع دهید و این نکته را در نظر داشته باشید.

(۳) اگر مناسبتی سراغ دارید که نادیده مانده، آن را همراه با نشانی مرجعش در تلگرام بفرستید که در این طرح گنجانده شود:

@SherwinVakili (<https://t.me/SherwinVakili>) / tel.0912-6363764

سی و یکم اردیبهشت

سی و یکم اردیبهشت سالگرد درگیری‌های مردم نواحی مرزی ایران زمین با نیروهای مهاجم بوده است. وخیم‌تر از همه آن که در ۱۲۴۳ روسها بر امیرنشین‌های قفقازی (کاباردی‌ها، ابنخازها، و ...) چیره شدند و نسل‌کشی مردم قفقاز را آغاز کردند. تخمین زده می‌شود که روسها با کوچاندن اجباری و قتل‌عام مردم منطقه یک و نیم میلیون تن از اهالی این سرزمین را از میان برده باشند. نیروهای قوم‌گرای پان‌ترک و بنیادگرایان اسلامی و کمونیستها در جریان سرکوب مردم قفقاز طی سالهای بعدی و جذب شدنشان در زمینه‌ی قلمرو روسیه کاملاً با هم همسو و هم‌جهت عمل می‌کردند. چنان که یکی از مهمترین کانونهای مقاومت فرهنگی در برابر نفوذ بیگانگان که عظیم شیروانی نام داشت، در همین روز به سال ۱۲۶۷ هنگامی که از مسجد محله‌اش در شماخی خارج می‌شد به دست عوامل واپس‌گرای مذهبی مورد حمله قرار گرفت و به قتل رسید.

آخرین سردار قفقازی: حاجی کرانتوخ برزگ

طی سالهای اخیر این روز در ایران با رخدادهایی بهتر از اینها مصادف بوده است. در ۱۳۴۰ کنفرانس بهداشتی سنتودر شیراز تشکیل شد، در ۱۳۴۷ پالایشگاه تهران ساخته شد و این رخداد را با چاپ تمبری گرامی داشتند، و در ۱۳۵۷ به آذین مجمع عمومی کانون نویسندگان را با غلبه‌ی وفاداران به حزب توده و مقاومت چپ‌های جوانترِ هوادار کوبا و چین تاسیس کرد.

در سطح جهانی این روز با مجموعه‌ای رنگارنگ از رخدادهای تاریخی گره خورده است. در لایه‌ی سیاسی و نظامی، در ۲۵۷ خورشیدی سپاهیان مسلمان اغلبی پس از نه ماه محاصره سیراکوز را در سیسیل فتح کردند، در ۱۲۴۳ به دنبال جدا شدن یونان از عثمانی، جزایر دریای اژه به کشور یونان ملحق شدند. در ۱۲۵۰ سربازان فرانسوی کمون پاریس را شکست دادند. در جریان جنگهای کمون و دولت بیست هزار کمونار کشته و سی و هشت هزار تن دیگر دستگیر شدند.

راجیو گاندی دقایقی پیش از آن که ترور شود

در لایه‌ی اجتماعی، به سال ۲۵۸ خورشیدی پاپ جان هشتم برانیمیر شام کرواسی را به مسیحیت گرواند و کروات‌ها هم از او پیروی کردند، در ۱۲۳۰ کلمبیا بردگی‌ای را که همین مسیحیان در سطح جهان گسترانده بودند در قلمرو تازه استقلال یافته‌اش لغو کرد، و در ۱۲۶۰ سازمان صلیب سرخ در آمریکا تاسیس شد.

در ۱۲۸۳ فدراسیون بین‌المللی سازمانهای فوتبال (فیفا) در پاریس تاسیس شد، در ۱۳۰۶ چارلز لیندبرگ نخستین پرواز انفرادی بر فراز اقیانوس اطلس را به پایان رساند و پنج سال بعد در همین روز (۱۳۱۱) آمریکا اهرارت اولین زنی بود که پرواز انفرادی بر فراز اقیانوس اطلس را به پایان رساند. در این میان رخداد غریبی در ژاپن واقع شد و آن هم این که در سی و یکم اردیبهشت سال ۱۳۱۵ زنی به نام آبه سادا که معشوقش را در جریان همبستری به طور تصادفی (!) خفه کرده بود و اندامهای تناسلی وی را بریده و در لباس کیمونوی خود جاسازی‌اش کرده بود، پس از آن که به همین وضع روزها در توکیو گردش می‌کرد دستگیر شد. ماجرای او به تولید انبوهی از متون تخیلی، داستانی، و حتا فلسفی در ژاپن انجامیده است. او به جرم قتل غیرعمد به شش سال حبس محکوم شد! جالب آن که جفری دامر قاتل سریالی مشهور آمریکایی که قربانیانش را می‌خورد هم در همین روز (به سال ۱۳۳۹) زاده شده است. زندگی و جنایتهای او نیز موضوع ساخت فیلمها و داستانهایی قرار گرفته که در میانشان سکوت بره‌ها مشهورتر از باقی است.

آبه سادا پس از بازداشت
در میان ماموران خوشحال!

اما رخدادهای مهم فرهنگی آن که در ۱۳۵۱ یک زمین‌شناس مبتلا به اختلال حواس طی یک حرکت خرابکارانه نقاشی میکل‌آنژ در کلیسای سنت پیترو را خراب کرد، و در ۱۳۵۹ دومین بخش از فیلم جنگ ستارگان (امپراتور پاتک می‌زند) اکران شد و این فیلم را به جریانی فرهنگی بدل

ساخت.

آلبرشت دورر

در این روز شمار زیادی از نامداران زاده شده‌اند که می‌توان در میانشان به این نامها اشاره کرد: آبرشت دورر نقاش (۸۵۰)، محمد ابوعبدالله بن محمد حطاب رعینی فقیه مالکی (۸۷۶)، الکساندر پوپ شاعر انگلیسی (۱۰۶۷)، و آندرئی ساخاروف (۱۳۰۰). نامدارترین کسی که در دوران ما در این روز درگذشت هم راجیو گاندی است که در ۱۳۷۰ توسط زنی انتحاری ترور شد و درگذشت. مادر راجیو گاندی - ایندیرا گاندی - دختر جواهر لعل نهرو و پدرش از پارسیان هند بود.